

Управління
ШКОЛОЮ

УДК 37.091.12:
005.963

Марина ГОЛОБОРОВОДА
Завідувач комунальної установи
«Нижньосірогоський районний методичний кабінет»
Нижньосірогоської районної ради
Херсонської області

Директор школи, ліцею, гімназії № 5 2018

66

РОЛЬ РАЙОННОЇ МЕТОДИЧНОЇ СЛУЖБИ У ПІДВИЩЕННІ ПРОФЕСІЙ- НОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ПЕДАГОГІВ

У статті розкрито зміст роботи районного методичного кабінету щодо підвищення професійної культури педагогів, висвітлено роль районної методичної служби у забезпеченні розвитку творчого потенціалу педагогів.

Ключові слова: науково-методичний супровід, районний методичний кабінет, професійна майстерність, компетентність, творчий розвиток педагогів, форми методичної роботи.

Постановка проблеми.

В умовах створення нової моделі української освітньої системи особливою вагою набуває проблема вдосконалення науково-методичного супроводу як процесу змін, що відбуваються на рівні дошкільної, загальної середньої та поза-шкільної освіти, так і щоденних буденних проблем освітніх закладів [1].

Метою статті є розкриття змісту роботи районного методичного кабінету та висвітлення його ролі у стимулюванні професійного зростання педагогічних кадрів, формуванні готовності педагогів до інноваційної діяльності в умовах оновлення освіти.

Вклад основного матеріалу. Головною метою діяльності Нижньосірогоського районного методичного кабінету є подання реальної дієвої допомоги педагогам у розвитку професійної майстерності та активізації творчого потенціалу. **Зміст і форми науково-методичної діяльності визначено в контексті таких пріоритетів:**

- підвищення ролі методиста як тьютора, модера-

тора, експериментатора, що за своїм професійним рівнем готовий забезпечити науково-методичну, інформаційну, консультативну та комунікативну допомогу педагогічним працівникам;

- забезпечення відповідності змісту діяльності районного методичного кабінету потребам педагогічних працівників, викликам суспільства, освітньої політики держави;
- патронаж закладів освіти, що мають статус експериментальних майданчиків, та подання їм науково-методичної допомоги;
- удосконалення системи роботи з обдарованими дітьми;
- забезпечення організаційно-методичного супроводу оптимального поєднання основних форм підвищення кваліфікації педагогічних кадрів;
- здійснення співпраці з науковими освітніми установами, вищими, професійно-технічними навчальними закладами;
- вивчення, узагальнення, пропаганда та впровадження перспективного педагогічного досвіду, наукових ідей, нових педагогічних технологій та методик;
- забезпечення науково-методичного супроводу участі

освітян району в конкурсах фахової майстерності;

- організація моніторингових досліджень [3].

Однією з передумов успішної професійної діяльності вчителів є професіоналізм методичних кадрів. Тому з метою формування ціннісних орієнтацій методистів, здатності до інтелектуально-критичного сприйняття дійсності та свідомого вибору шляхів самовдосконалення забезпечено діяльність *Школи методистів*. Кожного методиста залучено до роботи над індивідуальним проблемним питанням. Організовано проведення творчих звітів методистів.

Для моделювання структури, визначення змісту, форм і методів організації науково-методичної роботи з педагогами району проводиться діагностичне дослідження. *За результатами діагностики обирається вектор адресної допомоги та оптимальне поєднання як традиційних, так і нетрадиційних форм організації методичної роботи.*

Колегіальним органом керівництва районного методичного кабінету є **науково-методична рада**. До складу ради, крім методистів, керівників та досвідчених педагогів закладів освіти району, представників відділу освіти, входять доктор педагогічних наук, доцент, член-кореспондент Української академії акмеології Л.М. Назаренко, депутат районної ради, редактор районної газети «Червоний промінь» В.А. Копенко, голова профспілки працівників освіти району О.С. Артеменко. Тематика засідань Ради охоплює всі напрями освіти, навчально-методичної, науково-експериментальної діяльності; передбачено чіткий контроль за виконанням прийнятих рішень. На засіданнях науково-методичної ради також заслуховуються творчі звіти педагогів та затверджується їх досвід роботи.

При науково-методичній раді діє експертна комісія, що подає консультативну допомогу навчальним закладам району у проєктуванні, організації, діагностиці й аналізі інноваційної та дослідно-експериментальної роботи; вивчає методичну продукцію, авторські програми педагогів закладів освіти тощо.

З 2014 по 2018 рік науково-методичною радою районного методичного кабінету схвалено 13 авторських адаптованих програм педагогів навчальних закладів освіти району. З них 8 програм затверджено на обласному рівні КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти».

Школою становлення й удосконалення педагогічної майстерності є *районні методичні об'єднання* вчителів-предметників, класних керівників, педагогів-організаторів, вихователів закладів дошкільної освіти, керівників гуртків закладів позашкільної освіти. Їх діяльність спрямована на організацію методичної роботи з педагогами відповідно до концептуальних питань розвитку освіти в державі, створення організаційних умов для безперервного вдосконалення фахової освіти і кваліфікації освітян, пошук ефективних форм ведення уроків, вивчення досвіду колег тощо.

Слід зазначити, що під час проведення колективних і масових заходів методисти не лише віддають перевагу активним та інтерактивним методам роботи, а й наповнюють їх творчим змістом, аналізують їх результативність. Таким чином, вони виступають у ролі фасилітаторів – подають допомогу в особистісному професійному розвитку вчителів, створюють умови для формування у них здатності набувати нового досвіду, усвідомлення значущості нової педагогічної ідеї у вдосконаленні освітньої практики

Однією із ефективних форм підвищення професійної компетентності для освітян району стали *майстер-класи* досвідчених педагогів. Учителі мають змогу ознайомитися з методами, прийомами і формами педагогічної діяльності вчителя-майстра, розширити кругозір, отримати консультацію, прилучитися до новітніх галузей знань.

Особлива роль у системі науково-методичної роботи Нижньосірогозького районного методичного кабінету з освітянами району **належить опорним закладам** освіти з відповідної методичної проблемної теми. Вони є ресурсними центрами впровадження досягнень педагогічної науки і перспективного досвіду, підвищення професійної майстерності. Творчий потенціал опорних закладів освіти широко використовується у проведенні районних методичних заходів (засідань постійно діючих семінарів, районних методичних об'єднань, майстер-класів, тренінгів, семінарів-практикумів тощо). Педагоги району відвідують та аналізують відкриті уроки, методичні, виховні заходи, спілкуються, діляться досвідом тощо.

З метою впровадження і поширення ППД, вдосконалення майстерності вчителів початкових класів, надання педагогам мето-

дичної допомоги організовано роботу *Школи перспективного педагогічного досвіду* з проблемної теми «Формування пізнавальної активності учнів початкових класів шляхом використання інноваційних та інтерактивних технологій».

Підвищенню професійної компетентності педагогів, рівня фахової майстерності сприяє організація діяльності при районному методичному кабінеті в структурі районних методичних об'єднань *творчих динамічних груп*.

Одним із пріоритетних напрямів роботи Нижньосірогозького методичного кабінету визначено *роботу з молодими педагогами*. На засіданнях Клубу молодого вчителя «Шанс» педагога ознайомлюються з інноваційним педагогічним досвідом, відвідують уроки та позакласні заходи, отримують індивідуальну та групову фахову консультацію, беруть участь у тренінгах, семінарах та інших методичних заходах.

Особливого значення надаємо роботі щодо підвищення рівня професіоналізму керівних кадрів закладів освіти району. Організовано діяльність *постійно діючих семінарів* для директорів закладів загальної середньої освіти, позашкільної і дошкільної освіти.

Для прискорення процесу професійного становлення новопризначених директорів забезпечено роботу *школи новопризначеного керівника закладу освіти*.

Розвитку творчого потенціалу керівників закладів освіти, обміну інформацією про нові технології, моделі і теорії управління школою сприяє робота *районного осередку професійної асоціації керівників шкіл України*. Члени районного осередку є активними учасниками обласних, всеукраїнських, міжнародних заходів. Директор Нижньоторгаївської ЗОШ І-ІІІ ступенів В.В. Харченко взяла участь у засіданні Всеукраїнського клубу «Директор школи» та Координаційної ради Асоціації керівників шкіл України на тему «Інноваційні технології управління новою школою в Україні». Директор Червонопартизанської ЗОШ І-ІІІ ступенів О.М. Білокриницька, у складі делегації від Херсонської області, взяла участь у засіданні міжнародного педагогічного клубу, що проходив у м. Мінськ (Республіка Білорусь) й м. Рига (Латвія) та в міжрегіональній філологічній експедиції «Літературне краєзна-

вство», що відбувалася в рамках обласних цільових проєктів «Інтеркрюк» – *освітня стратегія соціалізації особистості* (м. Миколаїв).

Проводиться організаційна робота щодо налагодження співпраці з науковими установами, вищими навчальними закладами.

З метою професійної орієнтації молоді, ознайомлення учнів з технічними спеціальностями, розвитку творчих здібностей школярів підписано договір про співробітництво Української інженерно-педагогічної академії (м. Харків) з Нижньосірогозькою та Верхньосірогозькою ЗОШ І-ІІІ ступенів. Підвищенню рівня інформованості учнівської молоді району про світ професій сприяє співпраця з Таврійським державним агротехнологічним університетом, Херсонським державним аграрним університетом та іншими закладами освіти.

З метою отримання консультативної допомоги, науково обґрунтованих порад для участі в районних методичних заходах запрошуємо науково-педагогічних працівників. Так, на управлінській практикум для керівників закладів освіти району запросили **Т.О. Кузьміч**, кандидата педагогічних наук, завідувача навчально-методичної лабораторії управління навчальними закладами КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти». До участі в районному семінарі-практикумі з теми «Формування соціальної культури школярів на засадах літературної спадщини Григорія Сковороди» долучилися **Т.О. Кузьміч** і **Г.М. Сагач** – доктор педагогічних наук, професор, проректор Всеукраїнського народного університету українознавства імені Григорія Сковороди. За участю доктора педагогічних наук, члена-кореспондента Української академії акмеології **Л.М. Назаренко** проведено науково-практичну конференцію «Самоосвіта педагога як умова підвищення його професійної компетентності».

Пріоритетним напрямом роботи районного методичного кабінету є супровід інноваційної та експериментальної діяльності регіонального рівня у закладах загальної середньої освіти. На базі Першопокровської ЗОШ І-ІІІ ступенів під науковим керівництвом КВНЗ «Херсонська академія неперервної освіти» здійснюється регіональне експериментальне дослідження з теми «Забезпечення інтегрованого підходу до формування національно-патріотичних почуттів, як визначальних у встановленні громадянина

України засобами краєзнавства», яке стало ефективним продовженням попереднього регіонального експерименту «Впровадження компетентнісного підходу до виховання активної особистості».

Важливим аспектом діяльності районного методичного кабінету є забезпечення психологічного супроводу освітнього процесу та підвищення рівня психологічної культури всіх його учасників. У складі методичного кабінету діє районна психологічна служба.

Для поліпшення діагностування дітей з вадами психофізичного розвитку, уточнення основного діагнозу, відбору їх до спеціальних навчально-виховних, лікувальних закладів відповідного типу організовано роботу районної психолого-медико-педагогічної консультації.

Важливим напрямом у діяльності Нижньосірогозького районного методичного кабінету щодо творчого спрямування діяльності педагогів та розвитку їх професійної майстерності є організація роботи з обдарованими, талановитими дітьми. При кабінеті діє консультативний пункт «Обдарована дитина», сформовано творчі групи вчителів, які працюють з обдарованими дітьми. Проводяться відповідні діагностичні дослідження, тренінги, семінари, «круглі столи», вивчається досвід роботи тощо.

Творчій самореалізації педагогів сприяє також і залучення їх до конкурсів фахової майстерності, участі в обласних, регіональних, всеукраїнських заходах.

Значну увагу працівники районного методичного кабінету надають інформаційно-методичному забезпеченню освітнього процесу, видавничій діяльності. Випускаються інформаційні листи, інформаційні бюлетені, буклети, методичні рекомендації, поради, збірки. Один раз на квартал виходить методичний вісник «Ритм», функціонують Інтернет-ресурси.

ВИСНОВКИ. Важливість районної методичної служби для професійного зростання педагогів є незаперечною за умови створення цілеспрямованої системи взаємопов'язаних заходів, що ґрунтуються на досягненнях науки та перспективного педагогічного досвіду, на аналітичній, організаційній, діагностичній, пошуковій, дослідницькій, інноваційній та інформаційній діяльності. Завдяки ефективній методичній роботі формується професійна компетентність учителя, зростає його майстерність.

Завдання методиста полягає в тому, щоб в умовах модернізації структури і змісту освіти спрямувати діяльність учителів до впровадження інноваційних технологій у освітній процес, участі в експериментально-дослідницькій діяльності, поширенні передового педагогічного досвіду в педагогічних колективах району [2].

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. «Нова українська школа – це школа для життя у XXI столітті» – інтерв'ю з міністром освіти і науки України Л.М. Гриневич. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://hromadske.ua/posts/nova-ukrainska-shkola-tse-shkola-dlia-zhyttia-u-xxi-stolitti-interviu-z-ministrom-osvity-i-nauky-ukrainy> (дата звернення: 05.05.2018).
2. Рябова, З.В. Система моніторингу загальної середньої освіти в регіоні як умова забезпечення якості освіти / З. В. Рябова // Директор школи, ліцею, гімназії. – 2006. – № 6. – С. 8-14.
3. Химинець, В.В. Інноваційна освітня діяльність/ В. В. Химинець. – Тернопіль: Мандрівець, – 2009. – 360 с.

Марина Голобородова

Роль районной методической службы в повышении профессионального мастерства педагогов

В статье раскрывается содержание работы районного методического кабинета по повышению профессиональной культуры педагогов, освещена роль районной методической службы в обеспечении развития творческого потенциала педагогов.

Ключевые слова: научно-методическое сопровождение, районный методический кабинет, профессиональное мастерство, компетентность, творческое развитие педагогов, формы методической работы.

Marina Goloborodova

Role of the district methodical service in the improvement of the professional skills of teachers

The article describes the main point of the work of the district methodical cabinet in the improvement of the professional culture of teachers, shows the role of the district methodical service in the providing the development of the creative potential of teachers.

Keywords: scientific and methodological support, district methodical cabinet, professional skill, competence, development of teachers' creativity, forms of the methodical work.